

Komora inženjera građevinarstva predložila ključna poboljšanja u procesu javne nabave

“Na vrijednost hrvatskog BDP-a koji iznosi u 2023. oko 76 milijardi eura, oko 13 milijardi eura prolazi kroz sustav javne nabave, što je oko 17 posto cjelokupnog BDP-a. Time je odgovornost svih javnih naručitelja enormna. Temeljni izazov je kako brinuti o tim javnim sredstvima, a s druge strane zadovoljiti kvalitetu radova i poštivati rokove koji su ugovorom definirani. Tu je potreban balans između najniže ponude koju očekuje javnost, a s druge strane da izvođač bude onaj koji će kvalitetom zadovoljiti kriterije iz projekta”, rekao je potpredsjednik Vlade RH Branko Bačić, na današnjem otvorenju konferencije “Izazovi javne nabave u graditeljstvu” u organizaciji Hrvatske komore inženjera građevinarstva u Zagrebu.

Konferencija je okupila vodeće stručnjake iz područja građevinarstva, javne nabave i državne uprave, s ciljem rasprave o ključnim problemima i prijedlozima za unaprjeđenje postojećih procesa javne nabave.

Javna nabava u graditeljstvu često se suočava s izazovima koji značajno utječu na uspješnost realizacije projekata. Ključni problemi proizlaze iz složenih i ponekad nejasno formuliranih propisa, pogrešno ili nedovoljno precizno pripremljene dokumentacije, sporog i neujednačenog postupanja nadležnih tijela te u konačnici fokusiranja na cijenu kao dominantan faktor pri odabiru ponuditelja, što ne jamči najbolju ukupnu vrijednost projekta. O svemu tome bilo je riječi na panelu “Izazovi javne nabave u graditeljstvu”.

“Rezultat procesa javne nabave mora biti izbor najbolje ponude, pri čemu se pod „najboljom“ smatra ona s najboljim rezultatom evaluacije, usklađena s tehničkim i kvalitativnim zahtjevima graditeljskog projekta. Ključna poboljšanja koja predlaže i za koja se zalaže HKIG su ponajprije tehnička sposobnost i reference stručnjaka koje trebaju imati veću težinu u evaluaciji, kako bi se spriječilo da cijena bude dominantan odlučujući faktor. Primjerice, povećanje postotnog omjer u korist tehničke sposobnosti naspram cijene osiguralo bi bolju kvalitetu izvedbe i smanjio rizik dumping cijena. Zatim tu je kontrola to jest provjera neuobičajeno niskih cijena koje predstavljaju veliki rizik za lošu kvalitetu obavljanja usluge. Potrebno je uvesti i mehanizme kontrole kako bi svi članovi zajednice ponuditelja izvršavali ugovorene obveze, a ne prepuštali ih podugovarateljima bez nadzora”,

istaknula je Nina Dražin Lovrec, predsjednica Hrvatske komore inženjera građevinarstva.

Nadalje, na konferenciji je istaknuto kako kod strateških projekata visoke vrijednosti naručitelji trebaju definirati minimalne kriterije koji odražavaju potrebne ljudske i financijske kapacitete za velike projekte, kako bi se osigurala njihova pravodobna i kvalitetna realizacija. Kao dio rješenja, Komora je predložila i ponovno uvođenje zahtjeva za angažman akreditiranih laboratorija u procesu ponude, čime bi se osigurala neovisnost i kvaliteta ispitivanja te s obzirom na brojnu stranu radnu snagu u građevinarstvu i uvođenje bodovanja za poznavanje hrvatskog jezika kod projekata stručnog nadzora koje bi osiguralo kvalitetniju komunikaciju i razumijevanje projektnih zahtjeva. Komora na posljetku predlaže i ujednačavanje postupanja nadležnih tijela, što bi doprinijelo pravnoj sigurnosti i smanjilo broj spornih situacija.

Na konferenciji je posebno istaknuta važnost kvalitetne javne nabave koja nije samo zakonski zahtjev, već i ključni preduvjet za uspješno planiranje, provedbu i završetak infrastrukturnih projekata.

Na panelu "Izazovi javne nabave u graditeljstvu" uz Ninu Dražin Lovrec sudjelovali su i Tonči Glavinić, ovlašten za obavljanje poslova ravnatelja Uprave za provedbu obnove od potresa (Ministarstvo prostornoga uređenja graditeljstva i državne imovine), dr. sc. Mirta Kapural, predsjednica Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, Maja Kuhar, v.d. predsjednica Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave te Veljko Nižetić, direktor Strabag d.o.o.